

Tax Alert

Uchwała NSA: Dodatnia wartość firmy (tzw. *goodwill*) nie podlega opodatkowaniu podatkiem PCC

KPMG w Polsce

Luty 2022

W dniu 21 lutego 2022 r. Naczelny Sąd Administracyjny podjął uchwałę 7 sędziów (sygn. III FPS 2/21), zgodnie z którą **wartość firmy (tzw. *goodwill*)**, rozumiana jako dodatnia różnica pomiędzy ceną nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części a wartością rynkową składników majątkowych wchodzących w jego skład, nie stanowi prawa majątkowego w rozumieniu art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych.

> Rozbieżności w orzecznictwie

Orzecznictwo w sprawie opodatkowanie podatkiem PCC dodatniej wartości firmy, czyli tzw. *goodwill* było od dłuższego czasu niejednolite. Zgodnie z ustawą o PCC opodatkowaniu tym podatkiem (według stawek 1 proc. lub 2 proc.) podlegają m.in. umowy sprzedaży rzeczy oraz praw majątkowych, a obowiązek podatkowy obciąża nabywcę. Oznacza to, że w przypadku nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części na podstawie umowy sprzedaży, kupujący powinien określić wartość majątkową poszczególnych rzeczy i innych składników majątkowych wchodzących w jego skład, przypisać im odpowiednią stawkę podatkową oraz zadeklarować i zapłacić podatek (z wyłączeniem przypadków, gdy sprzedaż jest dokonywana w formie aktu notarialnego, wówczas płatnikiem PCC jest notariusz).

Praktyczna wątpliwość polegała na tym, że na łączną wartość rynkową i cenę nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części wpływa także wartość firmy – czyli rodzaj wartości ekonomicznej, odpowiadającej m.in. zdolności takiego przedsiębiorstwa do generowania przychodów, jego relacji z klientami itd. W związku z tym rozstrzygnięcia wymagało, czy tak rozumianą wartość firmy należy traktować jako składnik majątkowy podlegający PCC według stawki 1 proc.

W praktyce wykształciły się dwie linie orzecznicze. Zgodnie z pierwszą z nich, wartość firmy nie może być uznana za prawo majątkowe podlegające PCC. Takiego zdania był NSA m.in. w wyrokach z dnia 8 października 2019 r. (sygn. II FSK 3272/17), 23 maja 2019 r. (sygn. akt II FSK 1393/17), 28 czerwca 2018 r. (sygn. akt II FSK 1932/16). NSA był natomiast przeciwnego zdania m.in. w wyroku z dnia 14 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 3253/16). Takie negatywne stanowisko, zgodnie z którym wartość firmy podlega jednak opodatkowaniu PCC przyjęły również wojewódzkie sądy administracyjne, m.in. WSA w Warszawie w nieprawomocnych wyrokach z dnia 8 września 2020 r. (sygn. akt III SA/Wa 2577/19), 19 grudnia 2019 r. (sygn. akt III SA/Wa 940/19), 30 maja 2019 r. (sygn. akt III SA/Wa 1836/18).

W związku z istniejącymi rozbieżnościami, NSA postanowieniem z dnia 19 października 2021 r. (sygn. akt: III FSK 271/21) przedstawił do rozstrzygnięcia składowi siedmiu sędziów NSA pytanie w przedmiotowej kwestii.

> Znaczenie uchwały NSA

W wyniku powyższego, NSA w składzie 7 sędziów podjęło uchwałę, stwierdzając, że dodatnia wartość firmy (tzw. *goodwill*), rozumiana jako nadwyżka ceny nabycia nad wartością rynkową składników majątkowych przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, nie stanowi prawa majątkowego w rozumieniu art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy o PCC, zatem nie podlega opodatkowaniu tym podatkiem. Należy podkreślić, że moc wiążąca uchwał NSA polega na tym, że we wszystkich sprawach składy orzekające sądów administracyjnych (NSA i WSA) są związane takimi uchwałami.

Należy podkreślić, że uchwała NSA dotyczy co do zasady opodatkowania wartości firmy w przypadku sprzedaży (ew. zamiany) przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części. W praktyce lista przypadków powstania wartości firmy (np. dla celów bilansowych) jest szersza i obejmuje także aporty, połączenia, podziały itp., natomiast należy pamiętać, że nie w każdym przypadku powoduje to jednocześnie powstanie wartości firmy dla celów podatkowych lub opodatkowanie danej transakcji podatkiem od czynności cywilnoprawnych.

> Jak możemy pomóc?

W ramach naszych usług możemy zaoferować wsparcie obejmujące m.in.:

- weryfikację dokonanych transakcji pod kątem ewentualnego wystąpienia o zwrot nadpłaty zapłaconego podatku PCC (za okres nieprzedawniony – to jest w przypadkach, gdy obowiązek podatkowy przypadł w 2017 r. lub później);
- przygotowanie wniosków o stwierdzenie nadpłaty oraz wsparcie w prowadzeniu postępowania;
- przygotowanie wniosków o wydanie indywidualnych interpretacji prawa podatkowego w przedmiotowym zakresie.

Biura KPMG

Warszawa

ul. Inflancka 4a
00-189 Warszawa
T: +48 22 528 11 00
E: kpmg@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a
80-219 Gdańsk
T: +48 58 772 95 00
E: gdansk@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków
T: +48 12 424 94 00
E: krakow@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36
40-028 Katowice
T: +48 32 778 88 00
E: katowice@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań
T: +48 61 845 46 00
E: poznan@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35
90-127 Łódź
T: +48 42 232 77 00
E: lodz@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11
50-382 Wrocław
T: +48 71 370 49 00
F: +48 71 370 49 01
E: wroclaw@kpmg.pl

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy. Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji.

Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

© 2022 KPMG Tax M. Michna sp. k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

kpmg.pl